

A IX-a ediție a Concursului național de muzică ușoară MAMAIA '74

de Edgar ELIAN

Cea de-a IX-a ediție a Concursului național de muzică ușoară și-a desfășurat etapa finală la Teatrul de vară din Mamaia între 24 și 28 iulie, potrivit unui regulament asemănător — în linii mari — cu cel stabilit pentru ediția din anul precedent. Ca și în 1973, cele 30 de cîntece selecționate de juriul concursului (din totalul de 209 lucrări create special cu acest prilej) au fost înfățișate în cîte două variante interpretative, diferențiate atît prin personalitatea solistului, cît și prin caracterul aranjamentului orchestral, ceea ce a oferit fiecărei piese șanse sporite de a-și găsi forma de prezentare cea mai adecvată pentru valorificarea intenției autorilor. Spre deosebire, însă, de ediția din 1973, la care instituțiile organizatoare (Consiliul Culturii și Educației Socialiste, Radioteleviziunea Română și Uniunea Compozitorilor au acordat premii și mențiuni „ex aequo”, s-a stabilit de această dată o ierarhizare clară a distincțiilor, corespunzînd mult mai îndeaproape ideii de competiție, sugerată chiar de titulatura manifestării. Pe de altă parte, s-a păstrat din ediția anterioară practica prezentării după fiecare seară de concurs, a unor micro-recitaluri susținute de diferiți soliști (fie dintre cei solicitați să interpreteze piesele „finaliste”, fie special invitați), ceea ce mărește atractivitatea pentru public a programelor serale. În fine, s-a renunțat — sperăm definitiv — la ideea de a îmbina concursul de creație cu un concurs de interpretare, după ce a apărut evident la edițiile trecute că nu poate fi vorba de o întrecere între soliști, cît timp aceștia nu prezintă piesele care le pun cel mai bine în valoare posibilitățile, ci doar acelea pentru care au fost solicitați de către compozitorii intrați în etapa finală. Spre cîntărea marelui majorității a cîntăreților, absența caracterului competitiv în acest domeniu nu a dus la coborîrea stachetei exigenței, ci dimpotrivă la o lăudabilă emulație pentru găsirea celor mai adecvate mijloace de punere în valoare a calităților fiecărei piese.

Acum, lucrurile sînt clare. Concursul anual de la Mamaia se referă exclusiv la domeniul creației, premiile și mențiunile acordate de juriu urmărind să răsplătească cele mai izbutite realizări ale autorilor participanți la competiție. Pe de altă parte, prezența pe scenă — cu acest prilej — a celor mai valoroși cîntăreți ai genului, ca susținători ai melodiilor concurente, dar și în cadrul micro-recitalurilor, conferă întregii manifestări caracterul unui festival de interpretare a muzicii ușoare românești. Aceste două trăsături definitorii — concurs de creație și festival de interpretare —, așezate la baza ediției 1974, reprezintă

fără îndoială formula cea mai potrivită, care s-ar cuveni să fie păstrată și în viitor. Pornind de aici, să încercăm o sumară caracterizare a modului în care s-a desfășurat „Mamaia '74“.

CREAȚIA

Cele 30 de cîntece alese pentru etapa finală au purtat semnăturile a 17 compozitori. În frunte, ca număr de piese selecționate, s-a aflat Temistocle Popa (cu 5 titluri), urmat de George Grigoriu, Vasile Veselovschi, Marius Țeicu și Ion Cristinoiu (cu cîte 3 titluri), Mihai Dumbravă (cu două titluri), Aurel Giroveanu, Gelu Solomonescu, Mișu Iancu, Petre Mihăiescu, Edmond Deda, Florin Bogardo, Aurel Manolache, Marcel Dragomir, Andrei Proșteanu, Mihai Constantinescu, Dan Ștefănică (toți cu cîte un titlu). Versurile cîntecelor poartă, la rîndul lor, 14 semnături, cea mai frecvent întîlnită fiind aceea a lui Mihai Dumbravă (la 7 piese), urmat de Angel Grigoriu și Romeo Iorgulescu (separat sau împreună, la 6 piese), Aurel Storin (4), Mihai Maximilian (3), Mircea Block (2), Aurel Felea, Sașa Georgescu, Alexandru Mandi, Eugen Rotaru, Harry Negrin, Dan Ștefănică, Mihai Constantinescu și... Mihai Eminescu (cîte una).

Aruncînd o privire de ansamblu asupra cîntecelor selecționate, remarcăm prezența semnificativă a unui mare număr de piese inspirate din realitățile de azi ale țării noastre. Fie că-și propun să exprime dragostea pentru întîiul președinte al Republicii, „alesul întregului popor“ (*Omagiu de Temistocle Popa — Mircea Block*), fie să evoce neuitata zi de 23 August 1944 care a schimbat destinele patriei (*Ziua care nu se uită de George Grigoriu — Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu*) sau avinturile constructive înflorite în cei treizeci de ani care s-au scurs de atunci (*Treizeci de primăveri de Temistocle Popa — Mircea Block*), să proclame necesitatea conviețuirii pașnice a popoarelor pentru dezvoltarea ascendentă a umanității (*Doar pacea de Marius Țeicu — Mihai Dumbravă*) să exalte realizările constructorilor de hidrocentrale (*E undeva o mare-n vîrf de munte de Gelu Solomonescu — Aurel Felea*) sau pur și simplu să cînte atașamentul pentru pămîntul natal și pentru oamenii care-l locuiesc (*O țară de oameni de Temistocle Popa — Aurel Storin. Te iubesc de Vasile Veselovschi — Mihai Maximilian, M-am născut în România de Petru Mihăiescu — Harry Negrin, Dor și gînd de Aurel Giroveanu — Eugen Rotaru, Cine-aș fi de Mișu Iancu — Alexandru Mandi*), — toate aceste cîntece au reușit să creeze laolaltă acea ambi-

anță festivă jubiliară, pe care o releva maestrul Ion Dumitrescu, președinte de onoare al juriului, în cuvîntul său la încheierea înmînării premiilor. În felul acesta, compozitorii și textierii noștri au ancorat ediția 1974 a concursului de la Mamaia în actualitatea vieții politice românești, sub semnul marilor evenimente ale unui an de cuprinzătoare bilanțuri și de deschidere a unor luminoase perspective. Remarcîndu-se prin caracterul lor angajat, cîntecele amintite s-au situat în sfera muzicii ușoare, desigur nu a unei muzici ușoare de simplu divertisment, ci a uneia de ținută elevată, profund militantă. Gravitatea tematicii nu a dus, pe de altă parte, la o uniformitate a mijloacelor de expresie, ci dimpotrivă la o binevenită diversitate: unele cîntece s-au desfășurat într-o ambianță festivă, majestuoasă (*Omagiu, Ziua care nu se uită, Te iubesc*), altele au avut un caracter dramatic (*Doar pacea*), liric (*O țară de oameni, Dor și gând, Cine-aș fi, E undeva o mare-n virș de munți*) sau un elan tineresc plin de vioiciune și de optimism (*M-am născut în România, Treizeci de primăveri*).

Aceeași diversitate de mijloace a caracterizat și cîntecele aflate în afara categoriei tematice de mai sus, în principal melodii de dragoste. Unele dintre acestea s-au remarcat prin originalitatea construcției, cu surprinzătoare schimbări de ritm și a liniei melodice de la cuplet la refren (*Cînd vom iubi mai mult* de Vasile Veselovschi — Mihai Maximilian, *Ochiul tău iubit* de Florin Bogardo — Mihai Eminescu, *Ani fericiți* de Ion Cristinoiu — Mihai Dumbravă). Altele au investigat n-î teme pentru domeniul cîntecului de muzică ușoară, ajungînd la considerații de natură filozofică despre scurgerea timpului și importanța clipei (*Clipele* de Andrei Proșteanu — Angel Grigoriu) sau adresînd o caldă urare copilului de astăzi, cetățeanul de mîine (*Să crești mare* de Ion Cristinoiu — Mihai Dumbravă). Cît privește diversitatea de factură muzicală propriu-zisă, ea poate fi ilustrată în chip elocvent dacă vom cita de pildă o piesă lirică de amplă desfășurare a liniei melodice ca *Acum te-am regăsit* de Marius Țeicu — Mihai Dumbravă, în comparație cu melodia în stil de romanță *La malul mării* de Temistocle Popa — Aurel Storin și cu cîntecele vesele, de imediată accesibilitate a refrenului, ca *De necrezut* de Mihai Dumbravă (muzică și text) și *Adolescenții* de Marcel Dragomir — Romeo Iorgulescu.

Evidențierea atîtor titluri de cîntece lasă să se întrevadă concluzia nivelului general mult sporit al acestei ediții. Aprecierea se referă în primul rînd la profesionalismul vădit de compozitorii prezenți în finala concursului, vîrstnici și tineri, dar și la ținuta textelor literare, de atîtea ori ținta îndreptățită a criticilor. Este aici desigur și un merit al juriului prezidat de compozitorul Pascal Bentoiu, care a știut să manifeste exigența necesară

pentru a selecționa — cu rarissime excepții — piese justificînd concluzia de mai sus. Pentru a ajunge de la cele 30 de cîntece prezentate în etapa de la Mamaia la cele 13 distinse cu premii și mențiuni, același juriu a făcut din nou dovada maturității și a competenței sale, atribuind distincțiile celor mai izbutite piese din toate categoriile tematice, dar încurajînd prin premiile principale pe autorii cîntecelor care au dat tînul general al ancorării în problematica zilelor noastre.

INTERPRETAREA

Cele 30 de cîntece fiind prezentate, fiecare, în cîte două versiuni interpretative, rezultă că au fost solicitate (la indicația compozitorilor respectivii) 60 de apariții pe scena finalei concursului. — de fapt 62, dacă avem în vedere că două cîntece au fost interpretate la una dintre versiuni, de către un duet vocal. Cel mai „întrebuințat” cîntăreț a fost Cornel Constantiniu (7 apariții), urmat în ordine de Mihaela Mihai, Marina Voica, Adrian Romcescu și cvintetul „Trubadurii primăverii” (cîte 5 apariții), Doina Badea, Aurelian Andreescu, Corina Chiriac, Olimpia Panciu (cîte 4 apariții), Dida Drăgan, Mihai Constantinescu, Stela Enache, Dan Spătaru (cîte 3 apariții), Cristian Popescu, Sergiu Cioiu, Mihai Dumbravă (cîte 2 apariții) și Marius Țeicu (o apariție). În plus, au mai susținut micro-recitaluri, în afara concursului, Mihai Constantinescu, Marina Voica, Mihaela Mihai, Aurelian Andreescu, Corina Chiriac, Cornel Constantiniu, Aura Urziceanu, Doina Badea și Gică Petrescu.

În general, contribuția soliștilor la punerea în valoare a pieselor din concurs a fost întru totul remarcabilă. Cîteva evidențieri deosebite comportă realizările Mihaelei Mihai în *Cine-aș fi* și *Cînd vom iubi mai mult*, ale Doinei Badea în *Dor și gând* și *Te iubesc*, ale Corinei Chiriac în *Ani fericiți* și *Clipele*, ale Marinei Voica în *Acum te-am regăsit* și *Astă seară m-am îndrăgostit*, ale lui Cornel Constantiniu în *Omagiu*. În evident progres față de evoluțiile lor anterioare au apărut Stela Enache și Olimpia Panciu, în timp ce Mihai Constantinescu s-a menținut în limetele stilului său de interpretare bine cunoscut. Recitaluri de frumoasă ținută au susținut Mihaela Mihai (în mare creștere a potențialului său expresiv, ajungînd să dispună de o largă paletă de mijloace, dovedite mai ales în *Tudore* de Alexandru Mandi și *Salcia* de Horia Moculescu), Marina Voica (plină de temperament, într-un program de calitate alcătuit aproape numai din prime audiții), Doina Badea (valorificîndu-și glasul plin de căldură și de forță într-o interesantă nouă compoziție a lui Aurel Giroveanu, *Prietene, veac XX* și într-o delicată creație proprie cu caracter autobiografic intitulată *Copilăria*). Dintre cîntăreții care au prezentat micro-re-

recitaluri fără a participa la concurs, Aura Urziceanu și-a reconfirmat calitățile de excelentă interpretă a stilului de jazz în piese ca *Dragă-mi este dragostea* de Laurențiu Profeta sau *Jocul țambalelor* de Johnny Răducanu, în timp ce Gică Petrescu a realizat o adevărată demonstrație a artei de a cuceri publicul printr-un program variat, cu prolog și epilog, dar mai ales prin valorificarea îndelungatei sale experiențe în slujba cîntecului românesc de toate genurile.

Recitaluri mai puțin substanțiale ca număr de prime audiții și ca valoare intrinsecă a pieselor programate au fost cele ale lui Mihai Constantinescu, Cornel Constantiniu (cu excepția piesei *Mi-e sufletul o creangă* de Laurențiu Profeta), Aurelian Andreescu și Corina Chiriac. În general, s-a vădit la recitaluri că nu toți soliștii sînt capabili să susțină o auto-prezentare cursivă, agreabilă și decentă. Dacă, în acest sens, Gică Petrescu, Doina Badea și Corina Chiriac pot fi citați ca exemple pozitive, în schimb Mihai Constantinescu s-a complăcut în debitarea unor banalități, iar Aurelian Andreescu a fost de-a dreptul penibil în încercările sale de a se dovedi „spiritual“ cu orice preț, lăsîndu-se de mai multe ori antrenat pe panta unor vulgarități incompatibile cu ținuta de ansamblu a prestigioasei manifestări de la Mamaia.

Și fiindcă am pomenit de limitele cîtorva dintre soliștii care au susținut recitaluri, să nu omitem să adăugăm și altele, surprinse pe parcursul concursului. Ne referim aici la Dan Spătaru, plafonat ca posibilități expresive și lipsit de calități vocale, la Sergiu Cioiu, actor talentat, dar care întîmpină dificultăți în intonarea unei linii melodice, însușire totuși indispensabilă unui cîntăreț, la Adrian Romcescu, mereu același în toate piesele interpretate, la Aurelian Andreescu, aflat și el pe punctul de a cădea în propriul său manierism (pe lingă incapacitatea sa de a valorifica un text mai subtil, dovedită în piesa *Clipele*), la

Cornel Constantiniu, amenințat de pericolul de a deveni victima calităților sale vocale, pe care le cultivă în dauna varietății mijloacelor de expresie și în fine la grupul vocal „Trubadurii primăverii“, insuficient preocupat de corectitudinea intonației, dar mai ales de ieșirea din anumite șabloane privind aranjamentele muzicale și comportarea scenică. În majoritatea cazurilor, defectele sesizate sînt remediabile, dacă cei vizați se vor preocupa în mod serios de găsirea antidoturilor respective.

Cu rezervele arătate mai înainte, interpretarea a constituit — alături de creația muzicală și literară — o latură puternic pozitivă a festivalului, mai ales dacă adăugăm soliștilor și Orchestra de estradă a Radioteleviziunii, în frunte cu mereu tînărul ei animator Sile Dinicu, realizatorii unei performanțe ieșite din comun atît sub raport cantitativ, cît și calitativ. Aceleași bune aprecieri se cuvin și la adresa talentatului octet vocal „Studio 8“, condus de Dudu Athanasiu, prezent pe scenă în nu mai puțin de 70 de piese din concurs și recitaluri.

Dacă tuturor acestora le mai adăugăm echipa Televiziunii condusă de regizorul Alexandru Bocăneț, cuplul de prezentatori format din Valeria Gagialov și Andrei Magheru, numeroșii orchestratori (anonimi) care au conceput veșmintul instrumental al tuturor cîntecelor și — last, but not least! — comitetul de organizare prezidat de Nicolae Călinoiu, director adjunct al Direcției spectacolelor artistice și a artelor plastice din Consiliul Culturii și Educației Socialiste, avem o imagine a enormului aparat angrenat în realizarea ediției 1974 a concursului și festivalului de muzică ușoară de la Mamaia. Consemnînd succesul deplin al acestei manifestări, se cuvine de aceea să le mulțumim tuturor pentru perseverența, competența și abnegația dovedite în ducerea la bun sfîrșit a dificilei lor sarcini.

Palmares

Premiul I: OMAGIU (Temistocle Popa — Mircea Block); **Premiul II:** TE IUBESC (Vasile Veselovschi — Mihai Maximilian); **Premiul III:** ZIUA CARE NU SE UITĂ (George Grigoriu — Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu); **DOAR PACEA** (Marius Țeicu — Mihai Dumbravă); **ACUM TE-AM REGĂSIT** (Marius Țeicu — Mihai Dumbravă); **Mențiuni:** OCHIUL TĂU IUBIT (Florin Bogardo — Mihai Eminescu); **ANI**

FERICIȚI (Ion Cristinoiu — Mihai Dumbravă); **CLIPELE** (Andrei Proșteanu — Angel Grigoriu); **CINE-AȘ FI** (Mișu Iancu — Alexandru Mandi); **M-AM NĂSCUT ÎN ROMANIA** (Petre Mihăiescu — Harry Negrin); **DE NECREZUT** (Mihai Dumbravă — muzică și versuri); **DOR ȘI GîND** (Aurel Giroveanu — Eugen Rotaru); **ADOLESCENȚII** (Marcel Dragomir — Romeo Iorgulescu).